

Vi ved jo, at der er et restproblem, for i takt med, at arbejdsmarkedspensionerne opbygges, bliver der nogle grupper, som er uden for arbejdsmarkedet i perioder, og som dermed har ringere pensionsrettigheder end andre. Og jeg vil da på arbejdsministerens og den øvrige regerings vegne signalere, at hvis vi kan skruer den konkrete løsning her sådan sammen, at den også yder et bidrag til en løsning af det problem, samtidig med at vi i øvrigt fastholder bidraget til den ansvarlige økonomiske politik, er det ikke noget, der vil være en umulig indgang til forhandlingerne på det punkt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 97: Forslag til lov om beskatning af livsforsikringsselskaber, pensionskasser, pensionsfonde, opsparings- og pensionsordninger (pensionsafkastbeskatningsloven).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 2/6 98).

Sammen med denne sag foretoges:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 98: Forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven, realrenteafgiftsloven, fondsbeskatningsloven, kildeskatteloven og skattekontrolloven. (Filialer af EU-forsikrings-selskaber og -pengeinstitutter, symmetri i pensionsbeskatningen, afgift af aktieafkast og afskaffelse af kvoteordningen).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 2/6 98).

14) Første behandling af lovforslag nr. L 99: Forslag til lov om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove. (Konsekvensændringer i forbindelse med gennemførelsen af pensionsafkastbeskatningsloven og ophævelse af realrenteafgiftsloven).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 2/6 98).

15) Første behandling af lovforslag nr. L 112: Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed, lov om tilsyn med firmapensionskasser, lov om Lønmodtagernes Dyrstidsfond, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om sikring mod følger af arbejdsskade. (Harmonisering af investeringsregler og forhøjelse af aktieloftet).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved).
(Fremsat 2/6 98).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Per Kaalund (S):

Loven, som bærer den lidt tunge titel »pensionsafkastbeskatningsloven«, skal erstatte loven om realrenteafgift af kapitalafkast fra det, der står i pensionsfondene og pensionskasserne.

Realrenteafgiftsloven stammer fra begyndelsen af 1980'erne, og teknisk var det en temmelig indviklet lov, men den har tjent den danske samfundsøkonomi godt. For eksempel forventes der i 1998 – indeværende år – at komme ca. 15 mia. kr. ind via denne lov.

I begyndelsen af 1980'erne havde Danmark en høj og ustabil inflation, og dermed var realrenteafgiftssatsen også variabel. Den har været helt oppe på over 50 pct., og den er p.t. på ca. 35 pct. Men samtidig er store dele af pensionsafkastet fritaget for realrenteafgift. Det gælder bl.a. indskud foretaget før 1982, og det gælder afkast af aktier og afkast af investeringer i fast ejendom.

Dette lovforslag indfører nu en fælles beskatning af pensionsafkastet med en fast procent, nemlig 26 pct., og udvider beskatningsgrundlaget med skat af indskud også fra før 1983 af aktieafkast og yderligere af afkast af fast ejendom.

De 26 pct., der er foreslået i lovforslaget, er fastsat således, at det stadig væk skal være attraktivt at pensionsopspare, og at afkast af

pensionsopsparing fortsat vil blive lavere beskattet end afkast af anden opsparing. Men på den anden side skal det ikke være så lavt beskattet, at det fører til u hensigtsmæssige pengeomplaceringer for den enkelte, og at flere endog vil lånefinansiere indskud på pensionsordninger.

Lovforslaget indeholder også, at livsforsikringselskaber overgår fra at være omfattet af selskabsskatteloven til at være omfattet af denne lov om pensionsafkastbeskatning.

Yderligere indføres der en 10-procents-afgift af aktieinvesteringer; de har hidtil været fritaget. Endvidere er det således, at pensionskasser m.v. får hævet loftet for aktieinvesteringer fra de nugældende 40 pct., således at de af de samlede indeståender kan investere op til 50 pct. Og endelig fritages investeringer i fast ejendom frem over ikke for beskatning, men skal nu have afkastet beskattet.

Der er ikke tale om småpenge i disse sager: Formuerne i pensionsordninger her i landet er p.t. på ca. 1.000 mia. kr., og det giver et årligt afkast på ca. 75 mia. kr.

Og realrentesatsen har som bekendt ligget oppe på over 40-50 pct., men med den lave og stabile inflation, vi nu har, er den hurtigt på vej nedad, og derfor finder regeringen det rigtigt at foreslå disse 26 pct. indført, og det kan Socialdemokratiet støtte.

Det ligger i sagens natur, at der er stor usikkerhed med hensyn til proventuet, for det er jo et spørgsmål om renteutviklingen osv. flere år frem i tiden, men Skatteministeriets skøn er, at der ud over nogle engangsprovenuer i forbindelse med overgangsordninger på sigt vil blive et merprovenu på 1½-2 mia. kr. årligt.

Herudover forventes det, at beskatningen af aktieafkastet vil give ca. 3 mia. kr. allerede fra og med 1999, men dette skal ses i sammenhæng med den lavere selskabsskat.

Fra og med år 2006 forventes proventuet at være på 13-14 mia. kr. årligt.

Den nye lov skal træde i kraft i år 2000, og for at løse nogle problemer i overgangsperioden fra juni 1998 til år 2000, altså i 1½ år, fremsættes samtidig lovforslag nr. L 98, som er et forslag om ændringer i en række skattelove. Og disse ændringer vil bl.a. bevirke, at man umiddelbart fra den 2. juni 1998 kan indføre en 10-procentsbeskatning af afkast fra aktier, at man kan ophæve de såkaldte kvoteordninger for investeringer i fast ejendom, og at realrenteafgiften af pengeinstitutternes pensionspuljer flyttes fra

den enkelte kontohaver til pengeinstituttet, som indbetaler den samlet.

Yderligere fremsættes lovforslag nr. L 99, der omfatter ændringer i en række skattelove som konsekvens af L 97, altså den nye pensionsafkastbeskatningslov, som kommer fra år 2000. Og L 99 omfatter bl.a. en ophævelse af realrenteafgiftsloven.

Socialdemokratiet kan anbefale disse tre lovforslag, men vi er selvfølgelig villige til at drøfte de spørgsmål, der måtte blive stillet i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Claus Larsen-Jensen (S):

På vegne af Socialdemokratiet kan jeg give fuld støtte til lovforslag nr. L 112. Vi er godt tilfredse med, at der nu endelig kan skabes ligestilling i investeringsreglerne for livsforsikringselskaber, pensionskasser, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Arbejdsmarkedets Tillægspension og Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomsforsikring ved, at grænsen for den andel af investeringsaktiverne, der kan investeres i aktier, foreslås forhøjet til 50 pct. for alle de forsikringsmæssige hensættelser, henholdsvis for alle de omfattede investorer.

Vi støtter således også harmoniseringen af reglerne for værdiansættelsen og de øvrige regler i loven, der følger af forslaget, og som samtidig er en følge af ændringerne af loven om realrenteafgift.

Ved ligestillingen af de investorer, loven omfatter, fjernes samtidig nogle af de ulogiske begrænsninger, der hidtil har eksisteret. Hermed forbedres mulighederne for at fremskaffe risikovillig kapital til dansk erhvervsliv samtidig med at kunderne, henholdsvis pensionsopsparerne, vil kunne have større fordel heraf, bl.a. fordi unødige aktiefrasalge kan undgås.

Vi ser frem til en hurtig og positiv behandling af lovforslaget.

Peter Brixtofte (V):

Realrenteafgiften blev indført i 1983, og i den forbindelse blev der indført en række undtagelser for aktier, ejendomsinvesteringer og indeksobligationer, det sidste for indirekte at støtte det almennyttige boligbyggeri derved, at det ville være mere fordelagtigt for pensionselskaberne at købe indeksobligationer, for dermed kunne kursen blive højere.

Udgangspunktet var, at al indkomst ud over en realrente på 3½ pct. skulle beskattes, og meningen var, at denne afgift med simpelt hen

skulle forsvinde af sig selv, fordi man gennem en god økonomisk politik kunne få et lavrente-samfund med en betydelig lavere realrente til følge. Og det er lykkedes, og derfor sker der nu det, at realrenten, der bliver mindre og mindre, fører til et mindre og mindre provenu, en procentvis mindre og mindre beskatning af afkastet af pensionsopsparinger.

Og meningen var så, at når, jeg havde nær sagt alle pensionselskabsers afkast var nede på 3½ pct., skulle afgiften i og for sig forsvinde, for så skulle der være nul tilbage til staten, og så havde man 3½ pct. i realrente.

Det var målsætningen, men nu kommer regeringen så og siger: Jamen inden vi kommer så langt, og inden provenuet helt forsvinder, må vi lave afgiften om til en skat af overskuddet, som kan sammenlignes med en selskabsskat. Og så siger man 26 pct., og det gør man, fordi man også har indført en selskabsskat på 26 pct.

Og samtidig med det udvider man beskatningsgrundlaget, sådan at der ikke længere er fritagelse for at betale skat af afkast af investeringer i nye ejendomme. Og man overvejer også, at indeksobligationer skal forsvinde og erstattes af en ny finansieringsordning for det almennyttige boligbyggeri. Og endelig er der en aktieskat på 10 pct., sådan at det, der var fritaget før, nu skal beskattes med 10 pct.

Vi vil meget gerne lade hele denne sag indgå i en samlet vurdering, men vi har altså den målsætning, at det stadig væk skal kunne betale sig at spare op til pension.

Der er også en række spørgsmål af teknisk karakter i det her. Der er bl.a. det spørgsmål, hvad vi gør med lovforslag nr. L 81 i forhold til de her lovforslag. For lovforslag nr. L 81 giver staten et provenu på 1,5 mia. kr. det første år og 2 mia. kr. de efterfølgende år, og hvor bliver L 81 af i forhold til de her lovforslag? Det er svært at vurdere, og det kunne vi godt tænke os at få belyst.

Men gennemgående må vi sige, at vi stadig væk opfatter det som en fjendtlig handling over for pensionsopsparing, og at vi faktisk synes, pensionssparerne fortjener bedre. Og det er lidt besynderligt, at regeringen synes, det er forkert at spare op til pension, når den samtidig har det overordnede mål, at der skal være mere opsparing.

Men lad os nu se, om vi kan blive enige om en helhed, hvori også dette indgår. Og hvis vi i øvrigt kan få begrænset skadevirkningerne for

pensionisterne, er vi parate til at se på forslagene.

Pia Larsen (V):

Regeringen ønsker med lovforslag nr. L 112 at forhøje det såkaldte aktieloft for livsforsikrings-selskaber og pensionskasser samt Lønmodtagernes Dyrtdsfond og Arbejdsmarkedets Til-lægspension fra henholdsvis 40 pct. og 35 pct. til 50 pct., som skal gælde for alle.

Begrundelsen skal ifølge bemærkningerne til lovforslaget være, at specielt LD og ATP er tæt ved at ramme aktieloftet, således at de tvinges til at sælge ud af deres beholdninger af aktier for at få mulighed for at opkøbe andre aktier.

Den problemstilling er jo ikke så svær at fatte. Det, som vi i Venstre derimod ikke forstår, er, hvordan et loft på 50 pct. skulle hjælpe på problemet – bortset fra på kort sigt. For det kræver ikke en krystalkugle at forudse, at det kun er et spørgsmål om tid, før 50-procents-aktieloftet også rammes, og hvad skal det så forhøjes til næste gang?

Og selv uden noget aktieloft overhovedet ville investorerne jo ligesom alle andre komme ud for at blive nødt til at prioritere.

Jeg indrømmer blankt, at det, der generer Venstre mest, er konstruktionen omkring LD og ATP, som ikke gør det muligt for pensionsop-sparerne selv at bestemme, hvordan deres midler skal forvaltes. Der er ingen mulighed for at stemme med fødderne og således flytte sine midler, hvis man ikke er enig i LD's eller ATP's investeringspolitik.

Og de totalt ufleksible regler for LD og ATP passer meget dårligt i tidens ånd, hvor det enkelte menneske på så mange andre områder har mulighed for at markere sine holdninger til alt muligt. Vi kender alle sammen den politiske forbruger.

De øvrige småændringer vedrørende værdiansættelse til markedsværdi og Finanstilsynets kompetence lyder i og for sig fornuftige nok, men det ændrer ikke på, at Venstre ikke kan støtte lovforslaget, som det foreligger.

Flemming Hansen (KF):

Regeringens forslag om at omlægge realrente-afgiften til en kapitalafkastskat med en fast sats på 26 pct. bunder jo dybest set i, at afgiften gennem en årrække har været faldende som følge af den beregningsmetode, der danner grundlaget for afgiften, og nu ønsker regeringen altså at lægge en bund under afgiftsniveauet.

Det Konservative Folkeparti frygter imidlertid, at den psykologiske effekt af en fast sats bliver meget voldsom, fordi det samfundsøkonomiske parameter ikke længere kan defineres. Og når man kender den nuværende regering, kan man også med god ret sige, at det i virkeligheden bliver en ny skatteskrue, og det gør det jo meget betænkeligt, for dermed opstår der usikkerhed om den fremtidige beskatning af pensionsformuer, og det er nok noget af det værste, et samfund kan komme ud for.

Om 10-procents-skatten af aktieinvesteringer kan jeg sige, at det er ikke noget, der har groet i vores have. Men jeg vil sige som Venstres ordfører: Alle disse ting må jo gå ind i de overvejelser, der kommer, og de er ikke helt afgørende for pakken, men vi er meget betænkelige ved dem, og vi vil se på disse ting under udvalgsarbejdet, men stadig væk med pilen nedad.

Med hensyn til aktieloftet kan vi godt gå ind for 50 pct., men kun for alle andre pensionskasser end ATP og LD, hvor jeg er fuldstændig enig i fru Pia Larsens synspunkter på området.

Aage Frandsen (SF):

SF kan støtte grundtanken i de forslag, vi behandler under det her dagsordenspunkt. Vi er enige i, at realrenteafgiften med held kan erstattes af denne nye kapitalafkastafgift.

Det, vi vil knytte nogle bemærkninger til, er så, om man har ramt det rette sted. Først og fremmest, om procenten på 26 er den rette eller niveauet skulle være lidt højere. Det vil vi godt dyrke nærmere. Men vi vil også se nærmere på spørgsmålet, om en indførelse af skat på aktieafkast er retfærdig i forhold til de forskellige grupper.

Ikke at den ikke er retfærdig i sig selv; vi mener, at den er rigtig, men spørgsmålet er, hvordan den rammer de forskellige pensionsgrupper. Vi har jo med mange forskellige pensionsgrupper at gøre, og derfor kan man godt få forskellige ordninger, der rammer nogle mere end andre. Ikke fordi vi har noget imod at beskatte det her område; det er vi interesserede i, men det er altså et spørgsmål om, hvordan den rammer de forskellige grupper.

Og så er der et gammelt spørgsmål, som vi vil tage op, og det drejer sig om, at det, der er fra før 1982, er friholdt. Vi mener, at det er et spørgsmål, som skal ind i denne forbindelse. I forhold til så meget andet, som man beskatter, og i forhold til de ordninger, der har været på det ene og det andet tidspunkt, synes vi ikke,

det er urimeligt at inddrage også det, som er fra før 1982.

Det skal også ses i forhold til, hvad det er for nogle grupper, vi har at gøre med på det her område. For vi ved alle sammen, at de, der ligger før 1982, er en bestemt type pensionsopsparende, nemlig dem, som i forhold til de nyttilkomne økonomisk er i den bedste ende med hensyn til pension.

Derfor er noget af det, som vi vil anmelde som noget centralt i forhandlingerne, spørgsmålet om det, som ligger i lovforslagets § 8 om dem fra før 1982. Og vi vil gerne bidrage til, at skatteministeren, når vi forhandler om de her ting, har forskellige penge at gøre godt med, og jeg ved, at hvis man rører ved denne paragraf, er der et ganske pænt beløb at snakke om brugen af. Så det anmelder vi på det her tidspunkt.

Så er der forslaget om loftet for investeringer i aktier for pensionskasser og for ATP og LD. Her er vi hundrede procent enige i, at det skal forhøjes. Spørgsmålet er bare, om der overhovedet skal være en grænse. For den grænse er jo lagt, for at den skulle sikre pensionsopsparerne imod, at man fra de pågældende finansieringsinstitutters side gik for langt med noget, der var risikofyldt.

Men den måde, som det har virket på i de senere år, er, at man har sat penge til, i hvert fald for LD's og ATP's vedkommende, ved at man ikke har kunnet gå længere end til henholdsvis 40 og 35 pct., og det betyder, at man i realiteten skulle sælge med et tab. Det er jo lidt underligt, at vi laver en lovgivning herinde, som betyder, at de, der er underkastet lovgivningen, og som skulle beskyttes af lovgiverne, i virkeligheden har sat penge til ved det her forslag.

Spørgsmålet er: Skal vi overhovedet have dette loft? Er det nødvendigt at have det? Er vi bange for, at de, der administrerer det, begynder at investere helt vildt i aktier? Kan vi ikke godt finde ud af det selv? Under alle omstændigheder er det spørgsmålet, om de 50 pct. ikke også viser sig at være et problem i løbet af nogle få år. Det har det i hvert fald vist sig at blive tidligere, hvor man havde 25 pct. Så hævede man det, fordi det blev et problem, og nu hæver man det igen, fordi det er et problem. Hvornår hæver man de 50 pct.? Vi synes rent faktisk, at man godt kunne undvære det. Vi tror på, at de, der sidder og administrerer de her ting, både tager hensyn til sikkerheden og har indsigten i de her spørgsmål.

Ellers indgår de her fire forslag naturligvis i behandlingen af de øvrige lovforslag, og der er en principiel tilslutning til det, der ligger her. Vi har altså bare et par punkter, som vi godt vil gå videre med, og så er der også noget, som vi vil have uddybet nærmere.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har her at gøre med teknisk komplicerede lovforslag, som er blevet fremsat for Folketinget i forgårs, og vi vil i hvert fald, selv om vi ikke er indbudt til forhandlinger, gennem udvalget prøve at få afklaret nogle af de ting, som vi finder er nødvendige at få afklaret i forhold til de her teknisk komplicerede lovforslag.

Det er klart, at der på nuværende tidspunkt er mange spørgsmål, som er udestående, og som regeringen vil blive stillet til ansvar for under processen. At der så på et tidspunkt kommer et forlig, som også rummer de her lovforslag, vi nu har til behandling, kan vi selvfølgelig kun tage til efterretning.

Der er tiltag i lovforslagene, som rummer en forenkling, hvilket betyder, at vi faktisk har en positiv indgangsvinkel til dele af dem. En stor klump, som jo så dog er med et forbehold, som er hovedsigtet, er selvfølgelig at omlægge realrenteafgiften til en egentlig skat på 26 pct. Det er klart, at det ikke er et forslag, som vi bryder os om, al den stund vi i vores politik opererer med en realrenteafgift, som reelt bør afskaffes.

Det har også, som andre ordførere tidligere har været inde på, været tanken, at realrenteafgiften med tiden helt skulle forsvinde. Det, man så gør nu, er jo, at man omlægger den til en afgift på 26 pct., før den er væk, for at være sikker på, at man har en reel bundskat på de 26 pct.

Vi ser også, som den konservative ordfører, hr. Flemming Hansen, var inde på, en fare for, at det her vil blive en ny skatteskrue. I og med at vi slet ikke er tilhængere af baggrunden for den her skat, nemlig realrenteafgiften, er det klart, at vi ikke støtter den store klump i regeringens forslag.

Forslaget om indførelse af en 10 pct.s afgift på aktieinvesteringer er heller ikke noget, som vi bryder os særlig meget om. I øvrigt finder vi, at det er helt i tråd med regeringens sædvanlige bestræbelser på at skulle finansiere sine tiltag ved hjælp af afgiftsskruer. Det synes vi ikke er en god idé.

Alt i alt kommer vi til den konklusion, at forslagene, som de ligger nu, ikke er spiselige for

os, og at vi derfor vil stemme imod dem til sidst, men vi håber selvfølgelig, at de forhandlinger, der forestår, vil resultere i, at forslagene vil få en anden karakter, når de igen kommer til behandling her i Folketingssalen.

Egil Møller (DF):

Lovforslag nr. L 112 indeholder, så vidt jeg kan se, både skidt og kanel. Såfremt der med vedtagelsen af loven skabes mulighed for større indflydelse over dansk erhvervsliv, er vi imod dette.

Forslaget er, som alle ved, sendt til høring hos relevante råd, foreninger, ministerier, fonde og andre relevante høringsberettigede. Når disse høringssvar foreligger, vil vi i Dansk Folkeparti tage endelig stilling til lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

Jeg skal på CD's vegne tilkendegive, at også disse forslag vil indgå i drøftelserne om den samlede pakke. Dog kan jeg sige, at vi i CD godt vil være med til at kigge på investeringsloftet for ATP.

Der er meget teknik også i de her forslag, og jeg synes, at de egner sig utrolig godt til det, vi kalder udvalgsbehandling.

Aktieskatten og realrenteafgiften er også noget af det, som vi i CD ønsker indgår i de kommende drøftelser om den samlede pakke.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan selvfølgelig tilslutte sig samtlige lovforslag.

Der er en selvstændig gevinst forbundet med omlægningen af realrenteafgiften til en skat med en sats på 26 pct., nemlig at vi får et ensartet kapitalindkomstbeskatningsgrundlag. Vi fjerner nogle forvriddinger, vi modvirker spekulation, og når selskabsskatten nedsættes til 26 pct. – vi håber i hvert fald på, at det bliver vedtaget – så begynder vi at få en ensartet kapitalindkomstbeskatning, og det må da være til gavn for en hel masse mennesker.

Realrenteafgiften er jo utrolig kompliceret. Den er svær at forstå, og der er god grund til at få en grundig udvalgsbehandling. Der er mange gode spørgsmål at stille, men sigtet med at få den her ensartede kapitalindkomstbeskatning er rigtigt, og det kan vi bare gå ind for i Det Radikale Venstre. Skattegrundlaget gøres bredere, fast ejendom inkluderes, og så er der skatten på afkast af aktieinvesteringer i pensionsordninger på 10 pct.

Jeg skylder også at sige, at der er en selvstændig gevinst forbundet med oplægningen i forbindelse med, at man nu anvender lagerprincippet frem for det såkaldte matematiske kursopskrivningsprincip, en af de mange tekniske detaljer, som vi kan komme ind på under udvalgsbehandlingen, men det er en selvstændig gevinst ved denne omlægning.

Hvad angår L 98, skattemæssig ligestilling af forsikrings- og pensionsordninger, uanset om de er oprettet i Danmark eller i udlandet, så lyder det også som fornuft i mine ører. Endelig er der L 112, harmonisering af investeringsreglerne, forhøjelse af aktielofter, hvor jeg har svært ved at se de særlige hensyn, der skulle begrunde forskellige investeringsgrænser. Derfor er vi selvfølgelig fra Det Radikale Venstres side også positive over for L 112.

Jeg vil sige, at jeg stadig væk mener, der skal indføres et loft, og at de 50 pct. såmænd er fornuftigt set ud fra mit synspunkt. Jeg er ikke så liberal som andre ordførere, at jeg helt vil fjerne ethvert loft her.

Det Radikale Venstre kan tilslutte sig samtlige forslag.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten er positiv over for de her forslag om ændring af realrenteafgiften. Man kan sige, at det i hovedsigtet går ud på at fastholde den beskatning, der sker i øjeblikket.

Vi så gerne, at man gik videre både generelt og på aktiedelen. Specielt vil vi gerne gå videre i forhold til de ældste, mest begunstigede pensionsformer, fordi de simpelt hen i den grad har fået for meget forærende. De fik fradrag, dengang marginalsatten var høj, de slap mere eller mindre for at betale realrenteafgift i hele forløbet, og i dag får de pengene udbetalt med den lave skatteprocent. Og alene den omlægning, der er sket af vores skattesystem fra 1993 til i dag, har begunstiget disse gamle pensionsformuer med en størrelse, der svarer til ca. 50 mia. kr., som de bare har fået, fordi vi har lagt skattesystemet lidt om. Det vil vi sådan set gerne være med til at inddrage og gøre noget ved.

Baggrunden for, at vi ser på det her, er også, at vi er modstandere af hele det her cirkus med private pensionsopsparinger. Vi fik for nogle måneder siden svar på et spørgsmål fra skatteministeren, der viste, at i et bestemt år, nemlig 1995, var det sådan, at halvdelen af landets skattepligtige ikke foretog nogen privat pensionsopsparing ud over ATP. Det vil altså sige, at

de ikke udnyttede alle de her ordninger. Blandt dem, der så gjorde det, var ulighederne enormt store, hvor de med de laveste indtægter og almindelige indtægter i gennemsnit havde indbetalinger på 10.000 kr. om året på en privat pensionsordning, og de med de højeste indkomster havde 210.000 kr. i indbetaling på deres pensionsordning på et år, her altså 1995.

Det viser lidt om, at det er nogle kolossale skævheder blandt fremtidens pensionister, som er under udvikling, og derfor er vi sådan set tilhængere af, at man dæmper den udvikling, og at man i stedet for styrker statens finanser. Det er jo den anden del af det her, at parallelt med at vi har den her store udvikling af pensionsformuerne, har vi samtidig en statsgæld.

Det er faktisk sådan, at det er lige ved, at de to ting, den udskudte skat, der ligger i pensionsformuerne, og statens gæld, størrelsemæssigt er ved at nærme sig hinanden. Vi synes sådan set, at det er meget uklogt, at vi har en stor gæld og dermed en stor rentebetaling i den offentlige sektor, samtidig med at vi har en udskudt skat, der ligger ovre i pensionskasserne. Vi er mere tilhængere af, at pensionsopsparingerne foregår af beskattede midler som al anden opsparing, og at udbetalingen af pensionsformuerne til gengæld selvfølgelig er skattefri og også fritaget for realrentebeskatning.

Men sådan er det altså ikke lige nu, og når der er sket den ulykke, der er sket, vil vi gerne være med til at rette op på det, og ud over at være med til at nedbringe statens gæld vil vi i høj grad bruge pengene fornuftigt, f.eks. til at styrke folkepensionen, til at styrke pensionstiliden.

Det er den måde, vi vil gå ind i forhandlingerne på. Vi vil sådan set gerne skærpe det. Vi synes sådan set, at nogle af de mest begunstigede opsparere – dem, jeg nævnte tidligere, og som var med tidligere i det her løb – burde pålægges en særlig solidaritetsbeskatning, hvor beløbet så blev anvendt til at forbedre folkepensionen. Det ville sådan set bare være en social retfærdighed, hvis man gjorde dette.

Hvad angår forslaget om at hæve grænsen for aktieinvesteringer, så støtter vi det selvfølgelig. Vi er sådan set enig i, at det var bedst slet ikke at have nogen grænse, sådan som bl.a. SF var inde på. Der er selvfølgelig bare det, at hvis vi fjerner grænsen uden at harmonisere realrentebeskatningen med andre investeringer og aktieinvesteringer, så får vi et problem: at man igen vil begynde at spekulere i lav realrenteaf-

gift. Så vi skal nok også have harmoniseret afgiftsprocenterne, hvis vi fjerner grænsen for aktieinvesteringen, men det er vi sådan set principielt tilhængere af.

Kim Behnke (FP):

Indtil disse forslag blev fremsat var det sådan, at når en ganske almindelig lønmodtager kom ned i sit pengeinstitut eller forsikringsselskab en gang om året og snakkede om pensionsopsparing, f.eks. kapitalpension, og vedkommende så skulle orienteres om, hvordan de årlige 30.000 kr. skulle placeres, så ville pengeinstituttet kunne sige til vedkommende: Nu skal du høre, du kan investere dine penge i obligationer eller en kontant placering, hvor der til gengæld er en realrenteafgift. Du kan også vælge at placere dine penge i danske eller udenlandske aktier. Her er ingen realrenteafgift, men til gengæld løber du en kursrisiko.

Her har mange gjort det, at de har sagt, o.k., vi vælger en fornuftig placering, f.eks. med halvdelen i obligationer og den anden halvdel i aktier. Dermed har det været sådan, at næsten uanset hvor galt det gik på aktiemarkedet, så havde man stadig væk nogle penge stående. Realrenteafgiftfritagelsen for aktier har derfor fungeret som en kompensation for den kursrisiko, folk løber.

Men nogle år er det jo gået rigtig galt. I 1994 havde jeg for mit eget vedkommende en forrentning af min kapitalpension på minus 8,7 pct. Det var jo ikke særlig rart at se på, og det skyldtes, at aktiemarkedet knækkede i 1997. Der blev tabt masser af penge på aktieinvesteringer. Men det løber man jo så ind andre år, hvor afkastet for aktier er lidt større.

Det, regeringen nu foreslår med en total omlægning, hvor det er sådan, at man kun har et fradrag på 44 pct. af de penge, man sætter ind på sin kapitalpension, men stadig væk skal betale 40 pct. af det, man trækker ud, betyder reelt, at man kun har 4 pct. i gevinst ved at have sine penge stående dér i mange år.

Men når man kommer ned og skal rådgives og skal finde ud af, hvor man skal placere sine penge, så kan man placere dem i obligationer, hvor man ikke kan tabe penge, og her betaler man så den nye afgift på 26 pct., eller man kan placere sine penge i aktier, hvor man har en kursrisiko, og hvor beskatningen er en tilsvarende. Man skal da være dummere end dum, hvis man så placerer sine penge i aktier, hvor

der er en risiko for, at man decideret kan have en negativ forrentning.

Derfor bliver resultatet af det her, at der er færre penge, der er færre pensionsmidler, som går til investeringer i aktier. Det vil sige, at dansk erhvervsliv mister den risikovillige kapital, som hidtil er blevet stillet til rådighed.

Det har man selvfølgelig en løsning på, og det er det lovforslag, der hedder L 112. Det manglende provenu på Børsen skaffer man ved at tillade, at ATP og LD nu ikke kun kan investere for 40 pct., men for 50 pct. af deres portefølje. Det synes vi er en dårlig måde at gøre det på, for de individuelle ordninger, folk har, er med til at give mangfoldighed på markedet, frem for at det er en enkelt eller to investeringschefer, som skal sidde i LD og ATP og afgøre, hvilke firmaer der skal investeres i, og hvem der skal have dødsstødet.

Hvad meget værre er, betyder det, regeringen nu har foreslået, at der automatisk kommer et hul i det økonomiske flow, der er for familierne og for pensionsopsparingerne. Jeg går ud fra, at ganske mange familier er nødsaget til at ringe til deres pengeinstitut og sige: Vi stopper med øjeblikkelig virkning med at sætte penge ind på vores pensionsordninger, og vi vil gerne have et år eller to, hvor vi ser, hvordan vores nettoøkonomi bliver, når alle regeringens forslag om grønne afgifter osv. er kommet fuldt til indfrielse. I det år eller to, hvor folk lader være med at spare op, fordi de simpelt hen er usikre på, hvordan markedet udvikler sig, og hvordan deres privatøkonomi udvikler sig, får vi en mindre pensionsopsparing, end vi ellers ville have fået, og derfor bliver et af regeringens mål på området, nemlig at øge opsparingen, ikke nået.

Så har vi problemet med afkastet, og her er jeg fuldstændig enig med regeringen i, at realrenteafgiften er noget juks, og at den aldrig burde have været indført. Det kræver hvert år to sider i finansloven at beskrive, hvordan man beregner realrenteafgiftsprocenten, for det er jo kompliceret stof, og aktuarer sidder hver gang og klør sig i hovedet for at være sikre på at kunne regne det ud med korrekte decimaler. Når Finansministeriet ikke kan finde ud af at regne nogle af procenterne ud, går det helt galt, for de bliver lagt til grund for andre beregninger, så alene af den grund ville det derfor ud fra en fornuftsbetragtning være rimeligt, om man var ærlige og sagde: Vi har det sådan i Danmark, at ved pensionsopsparinger er der et

afkast og en forrentning, som vi laver en beskatning af.

Det er sådan set også det, regeringen gør, men den vælger en procent på 26, hvilket er alt for højt i forhold til, hvor lille en fordel det er at sætte pengene hen, den risiko man løber, og det afsavn, man lider ved selv at spare op. Hvis regeringen havde valgt en lavere procentsats end de 26, er det da ikke utænkeligt, at vi ville synes, det var en god idé. Bevares, vi synes som udgangspunkt, at skatter er noget skidt, men det, at man går fra en realrenteafgift, som er nok så kompliceret, og ingen mennesker forstår, over til en almindelig beskatning af afkastet, er i sig selv en fornuftig handling. Den lander bare på et for højt niveau.

Så er der de løfter og garantier, der i sin tid blev givet om realrenteafgiften, og det er jo rigtigt, at det skulle være inflationen plus 3,5 pct., hvilket i øjeblikket vel ligger omkring 5,5-5,6 pct. Men i betragtning af, at markedsrenten på f.eks. obligationsinvesteringer i øjeblikket kun ligger på 6-7 pct., er der altså ikke meget at gøre godt med, og derfor betyder det her for forsikringsselskaber og pengeinstitutter, at hvis regnestykket om pensionshensættelser skal hænge sammen, og hvis de skal kunne give forsikringstagerne det, der hedder garanterede bonusrenter osv., er de nødt til at finde pengene et andet sted. Det kan ikke længere hænge sammen, når der skal afleveres så meget i skat, og derfor vil folk opleve, at der kommer en skov af kontoudskriftsgebyrer og opgørelsesgebyrer og alt sådan noget. Og regeringen spiller jo fuldstændig uskyldig, så når folk bliver vrede på deres pengeinstitut eller deres forsikrings-selskab, fordi der nu opkræves alle mulige gebyrer, glemmer de, at vreden skal rettes mod regeringen, for det er regeringen, der har frataget selskaberne muligheden for at få en fornuftig økonomi til at hænge sammen.

Men spørgsmålet er jo, om det overhovedet er nødvendigt at gøre det her. Er det ikke noget, vi burde glæde os over, at så mange mennesker sætter penge af til kapitalpension? Er det ikke noget, vi burde glæde os over som samfund, at folk er parat til at sætte så mange penge til side til selvpensionering? Med skattereglerne har regeringen jo sørget for, at når alle de mennesker bliver 60 år eller 67 år og skal have penge udbetalt, sørger man for at klippe dem på anden vis. Det vil sige, at det faktisk er en fordel, også for finansloven, at de penge bliver

sparet op, for så slipper man for alle mulige pensionstillæg osv. til folk senere.

Så er der så selve det fænomen, at man vil forhøje investeringsgrænsen fra 40 til 50 pct. for LD og ATP. Flere har været inde på, at det hjælper intet, fordi de problemer, der er i dag med de 40 pct., er der stadig med de 50 pct. SF's ordfører var inde på, at ATP og LD har sat penge til, fordi de stødte imod loftet, men de kan komme til at sætte endnu flere penge til, når det volumen, de kan investere, nu bliver 50 pct., for så er der endnu flere aktier, de kan være tvunget til at indløse i tid.

Endelig har økonomiministeren jo aldrig nogen sinde indfriet de løfter, der blev givet om, at der skulle ske en demokratisering af ATP og i særlig grad LD. Det eneste, vi fik ud af alle de løfter i sin tid, er, at LD nu udsender en kulørt pjeces med et billede af skiftende finansministre og alt muligt andet, lidt reklame for nogle politikere, og praler af, hvor godt det går, osv. Det er det eneste, vi har fået ud af det. Den mulighed, vi blev lovet, for selv at kunne være med til at bestemme, hvordan pengene skulle investeres osv., er aldrig nogen sinde blevet til noget, for det er jo direkte imod de ønsker, man har i de fonde, nemlig ønsker om at kunne sidde og styre investeringerne i dansk erhvervsliv.

Derfor må kravet gentages: De penge, jeg har stående i ATP, de penge, alle andre danskere har stående i ATP og LD, vil vi selv have lov til at bestemme over og bestemme, hvor de skal placeres. Det kan godt være, vi er så dumme, at vi investerer dem nogle steder, hvor vi får tab, men på den anden side set: ATP og LD har jo også vist i de senere år, at de var dumme, når de investerede i Hafnia, ligesom Københavns Amt også investerede i Hafnia osv. og på den måde tabte penge.

Og så skylder skatteministeren et svar på det spørgsmål, som helt rigtigt blev stillet af hr. Peter Brixtofte, nemlig: Når L 98 og L 99 bliver vedtaget, hvad så med L 81? L 81 var i sin tid et forslag, som var nok så nødvendigt af hensyn til livsforsikringsselskaberne, men alligevel tog man skadesforsikringsselskaberne med. Når L 98 og L 99 bliver vedtaget, har man kun skadesforsikringsselskaberne tilbage, og det var slet ikke dem, man ville ramme med L 81, så her skylder ministeren os en forklaring.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil også begynde med at stille skatteministeren det samme spørgsmål som hr. Kim

Behnke: Hvordan forholder de her lovforslag sig til L 81, som vi behandler i Skatteudvalget i øjeblikket? Agter ministeren at trække L 81, eller hvordan kommer det til at gå i relation til disse forslag?

Ellers må jeg sige, at disse komplicerede tekster trænger til at blive nøjere undersøgt og kulegravet under udvalgsarbejdet. Jeg er enig i, at det er fornuftigt med en forenkling af realrenteafgiften, men er det det rigtige niveau, man lægger sig på? Det vil vi gerne have mulighed for at vurdere både under udvalgsarbejdet og de videre forhandlinger, så vores endelige melding må afhænge af de nøjere undersøgelser, når det gælder L 97, L 98 og L 99.

Vedrørende L 112 består det jo faktisk af to dele. Dels giver man de forskellige forsikrings-selskaber større dispositionsfrihed, og det synes jeg der er meget, der taler for. Her kan man jo selv afgøre, hvor man vil placere sine midler. Men med LD og ATP er man jo bundet på en anden måde. Her fanger bordet, og her er der heller ikke så meget demokrati, som vi også kunne ønske, så her vil jeg ikke på samme måde give tilsagn. Man kunne måske forestille sig, at forslaget blev delt i to, men det må også afhænge af det videre udvalgsarbejde.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg skal gøre det ganske kort. Det drejer sig om L 112, hvor jeg noterer en relativt bred enighed og positiv stemning for at ændre loftsbestemmelserne og i øvrigt harmonisere måden, man opgør værdien på m.v.

Blot en bemærkning til fru Pia Larsen, der som udgangspunkt forholder sig meget kritisk og i virkeligheden siger nej til at løfte loftet. Jeg har bare en appel om, at vi lader det spørgsmål indgå i det videre forhandlingsarbejde, men jeg kan ikke lade være med at bemærke, at SF's ordfører til gengæld sagde sammen med Enhedslistens ordfører, at man slet ikke behøver noget loft. Det var, som den radikale ordfører gjorde opmærksom på, en meget liberal tankegang hos venstrefløjen, og det har vi noteret os.

Jeg foretrækker, at der bliver et loft, og det gør jeg ud fra nogle sikkerhedsmæssige grunde. Jeg tror, vi vil være nødt til at ændre solvenskravene osv., hvis vi ikke har et loft, men det er noget, der kan blive belyst under udvalgsarbejdet.

Men tak for de positive reaktioner, der generelt var på dette lovforslag. Jeg tror, det vil glæde erhvervslivet, hvis man får hævet loftet og får harmoniseret mulighederne for at investere i aktier, for det er jo ikke noget, der vækker bekymring i erhvervskredse, at ATP og LD kan investere i danske aktier.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg vil også takke for en positiv modtagelse og har selvfølgelig noteret, at der også har været en række bemærkninger ud over de positive.

Jeg vil godt minde om med hensyn til det forslag, vi har til behandling, om fastsættelse af en pensionsafgift på 26 pct., at realrenteafgiften i år er altså 35,8 pct., og at det skal ses i sammenhæng med en selskabsskat, som bestemt ikke har været for opadgående, hvis jeg må sige det på den måde.

Der har fra flere sider været stillet konkrete spørgsmål om L 81 og det videre forløb af behandlingen af L 81. Jeg vil gerne sige, at L 81 fortsat er helt nødvendigt, og L 81 vil dække 1998 og 1999 fuldt ud, som det foreligger. Hvis ikke vi får vedtaget L 81, får vi altså det problem, at så fortsætter problemet med de tekniske underskud, og man omsætter tekniske underskud til fradrag i rigtige menneskepenge med den konsekvens, at vi mister yderligere milliardbeløb. Alene af den grund er det derfor klart nødvendigt, at vi får vedtaget L 81.

På længere sigt betyder det selvfølgelig – og det forventer jeg kommer til at ske nogenlunde samtidig med vedtagelsen af det forslag, vi har til behandling her, og L 81 – at der skal fremsættes ændringsforslag. Fra 2001, hvor pensionsforsikringsaktieselskaberne får den samme beskatningsmæssige stilling som pensionskasserne, når man ser det under ét, og vi dermed i øvrigt opnår en ret massiv forenkling, bliver der nemlig en ligestilling for pensionskasserne, og så får vi behov for at fastholde L 81 for skatteeselskaberne, hvor der jo også er en problemstilling, der principielt er af samme karakter. Derfor er det bestemt meget nødvendigt at få vedtaget L 81. Det skal som sagt dække hele feltet i 1998 og 1999, og det skal dække de dele af forsikringsområdet, der ikke er omfattet af den nye pensionsafgift, som bliver udstrakt til også at dække det felt, der hidtil har været dækket af selskabsskat. Jeg håber med disse bemærkninger, at der er skabt lidt større klarhed over det videre forløb, også for L 81.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

L 81 blev fremsat, fordi man i Socialdemokratiet blev forarget over, at Den Danske Bank, som også ejer et forsikringsselskab, lavede nogle koncerninterne transaktioner, som udløste en skattebesparelse. Derfor fremsatte man L 81, og man tog alle forsikringsselskaber med, også skadeforsikringsselskaberne, selv om det var fuldstændig og komplet ulogisk.

Og jeg er nødt til at bede skatteministeren om at konsultere nogle aktuarer, så aktuarer kan fortælle, hvordan penge bliver til i et skadeforsikringsselskab. I et skadeforsikringsselskab er der jo ikke nogen mystiske penge. Det står i lovgivningen og i EU-direktiver, hvordan de penge skal sættes til side, og at de skal reassureres osv., sådan at der også er dækning for det, når der er nogle mennesker, der pludselig lider skade.

Det kan ikke nytte noget, at man begynder at beskatte de penge. Det er jo ikke penge, forsikringsselskabet kan bruge til noget som helst. De penge er alle sammen målrettet til udbetalinger, når skader opstår, hvorimod der i livsforsikringsselskaber sker en kapitalopbygning. Der er investeringer osv., som skal give et afkast. Som den socialdemokratiske ordfører sagde under førstebehandlingen af L 81, kan man jo bare udbetale alle pengene til forsikringstagerne. Så er der ikke nogen, der går til beskatning. Det er rigtigt. Men i et skadeforsikringsselskab kan man ikke bare udbetale pengene. De skal stå der til den dag, hvor et tog bliver afsporet, eller hvad der sker i det virkelige liv, og der så pludselig skal komme en masse penge til udbetaling.

Når L 98 og L 99 bliver vedtaget, er de eneste, man rammer med L 81, skadeforsikringsselskaberne, og det var slet ikke dem, man ville ramme, for det var jo ikke dem, Den Danske Bank lavede fitlifuld med. Så jeg må bede ministeren om at konsultere sit embedsværk og gerne nogle aktuarer, som kan fortælle, hvordan sådan nogle ting hænger sammen, for der er altså forskel på skatteberegninger og forsikringsmæssige aktuarberegninger.

Og så glæder jeg mig til, at vi under udvalgsarbejdet kan gøre det begribeligt for ministeren, at L 81 simpelt hen bør bortfalde. Det er fuldstændig ulogisk at opretholde det forslag, hvis man da ellers forventer at få L 98 og L 99 vedtaget.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Nu tror jeg ikke, vi skal fortsætte en større behandling af L 81 under det her punkt. Det ville vist ikke være helt i overensstemmelse med forretningsordenen. Men et svar til hr. Kim Behnke:

Skadeforsikringsselskaberne har hele tiden været omfattet af L 81. Det er de i den form, det ligger i udvalget. Og hvis det forholdt sig, som hr. Kim Behnke siger, jamen så ville det være et forslag, der ikke gjorde noget udslag, for det eneste, L 81 sikrer, er, at i den udstrækning man har skattefri indtægter, modregnes omkostningerne først i de skattefri indtægter. Der er sikkerhed for, at alt, hvad man hensætter til at dække sin skadevirksomhed, ikke bliver beskattet. Det er ubeskattet. Altså, først har man fradrag for alle sine udgifter, og ved siden af det har man en række skattefri indtægter, som betyder, at også dér kan der opstå tekniske underskud.

Hr. Kim Behnke og jeg kan diskutere videre, hvem af os der skal konsultere hvem, men jeg håber, når vi når frem til tredjebehandlingen, at vi begge har klarhed over, i hvert fald hvordan virkningen er af det, vi vedtager.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene under punkt 12-14 henvises til Skatteudvalget, og at lovforslaget under punkt 15 henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 100: Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Nedsættelse af skattesatsen for selskaber og fonde samt virksomhedsskatteprocenten m.m.).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 2/6 98).